

AUTÓK ÉS EMBEREK

ff.
normál
2 tek.
361 m.
eredeti riporthang,
zene

Gyártó ország : Magyarország
Gyártó cég : Híradó- és Dokumentumfilm Studio
Gyártási év : 1973.
Rendező : Böszörményi Géza
Forgatókönyv : Gyarmathy Livia
Operatőr : Rák József
Dramaturg : Gere Mara
Munkatársak : Kovács Ferencné - *vagyó*
Noszek János
Varga László
Tóth Lujza
Atinay György - *felvételvez.*
Gyártásvezető : Paulus Alajos

.....

A film az "ember és kocsi viszony" kettős voltát kívánja kifejezni. Érzékelteti egyik oldalon az örömet: a kocsivárás feszült pillanatait, a tanulás vállalását-minden korban-a birtokbavételért, másik oldalon pedig a "barátság" összeomlását, az utakon bekövetkezett tragédiákat.

.....

Budapest, 1974. máj. 24.

M.L.

Autók és emberek c. film cenzuraszövege

Autók és emberek, Munkatársak Kovacs Ferencné, Noszek Janos, Varga László, Tóth Lujza, Atinay György, Dramaturg Gere Mara, Író Gyarmathy Livia, Gyártásvezető: Paulus Alajos, Operatőr Rák József, Rendező: Böszörményi Géza. Készült a MAFILM Riport- és Dokumentumfilm Stúdiójában M. 6943/73. Magyarországon forgalomba hozza a MOKÉP

A kérdés a következőképpen hangzik, autópályán kinek van áthaladási elsőbbsége? Első válasz, mindenkor aki rajta halad, kivéve a megkülönböztetett járműveket, harmadik válasz, az áthaladási elsőbbséget a jobbkez szabály dönti el, kerem a válaszokat. Kérem válasszának a három közül és a megfelelő gombot nyomják be. Nézzük meg ki válaszolt helyesen. Nézzük meg a helyes választ. Tehát az első válasz volt a helyes. Megkérném, hogy hat az autópályán az elsőbbség mindig az autópályán lévő kocsinak van elsőbbsége, sem megkülönböztetett jármű, sem a felhajtó járműnek nincsen rá elsőbbsége. Kérem a hölgyet, hogy figyelemmel kíséresse a következő forgalmi helyzetet, mit észlel? Mit látott? A gépjármű elmulasztotta a stop vonalon való megállást, miután a tábla is figyelmeztette őt erre csak az ugynevezett zebrán állt meg, ahol a gyalogosnak áthaladási elsőbbségük van. Szerintem kötelező lett volna a stop-vonalon megállnia.

A u t ó i s k o l a

Dokumentumfilm vázlat

A következő öt éven belül 300.000 személygépkocsi és várhatóan 400.000-500.000 vezetői jogosítvány kerül kiadásra.

A film azt a folyamatot követne nyomon, ahogy különböző körülményű és jellemű gyalogos emberből autóvezető válik.

Férfi - asszony, öreg - fiatal, városi - falusi, buta vagy tulokos jelentkezők autótanítását és autóval kapcsolatos tevékenységét elemezné a film társadalmi szempontból.

Vizsgálná a film az autóval kapcsolatos illuziókat? mert sokan nem csak közlekedési eszközként, hanem statusszimbólumként, agressziós vagy más késztetések kiélési formájaként használja az autót.

Vizsgálná a film a vezetés közben fellepő stresszt: szorongást vagy pánikot. Az autótanításon kiderül, hogy a közlekedésben való részvételhez nemcsak a KRESZ-t és az autó ~~XXXXXXXXXXXX~~ kormányzásának technikáját kell megtanulni, hanem a mellékvese kormányzását is.

A film összefüggést keresne a különböző körülményű, jellemű vezetők és a társadalmi veszélyesség: forgalom-lassítás, karambol, baleset vagy éppen az önveszélyesség között: gyomorideg, szívtáji fájdalom, neuraszténia.

A film rámutatna az autóvezetés megtanulásának társadalmi hasznosságára is; mivel a közlekedésben való helyes részvétel egyben modellje a normális társadalmi kapcsolatoknak is.

A film stílusa analitikus-ironikus jellegű lenne.

A film írója: Gyarmathy Livia.

A forgatókönyv megírása bizonyos költségekkel jár: részt kell venni es magnoriportokat készíteni KRESZ elméleti oktatáson, vizsgán; műszaki elméleti oktatáson és vizsgán; autos - barkács műhely foglalkozáson; autóvezetési oktatáson tanpályán és forgalomban. Riportokat kell készíteni baleseti járőrökcsinélésről, "Sárga angyal" műhelykocsival a matrai kiránduló úton

és a budapesti segélyszolgálatról; a műszaki mentő szolgálatról; autóbörzseről és a csepeli autó átvételi telepről, autószalonról. Még a forgatókönyv elkészülte előtt célszerű volna február hónapban havas-jeges úton előfelvételt készíteni a "Sárga angyal" szolgálatról budapesti és mátrai helyszínen /télen csak itt van szolgálat/ és a jeges úton való autóoktatásról.

A film többi részének forgatását májusban /vagy júniusban/ ajánlom az elsősorban külső helyszínek és más gyakorlati okok miatt.

A forgatókönyv elkészítése április 15-re történne meg.

Budapest, 1972. január 21.

Böszörmeyni Géza

A U T O I S K O L A .

- Dokumentumfilm -

Író : Gyarmathy Livia
Dramaturg : Gere Mara
Operatőr : Koltai Lajos
Gyártásvezető: Dr Paulusz Alajos
Rendező : Böszörményi Géza.

Elkezdődött Magyarországon a motorizáció "nagy ugrása".

A következő öt évben 25 milliárd forint értékben vásárolunk személygépkocsikat; 35 milliárd forintért építünk utakat; szervíz-hálózat, benzinkút-hálózat, műszaki segítség-szolgálat, baleseti mentő-szolgálat, közlekedés-rendészet, autótiskolák, tanfolyamok, szakintézetek stb. szükségesek, hogy a 300,000 új személygépkocsi és 800,000 új autó és motorvezető öt éven belül részt tudjon venni a közúti közlekedésben.

A film első két-harmada evvel az "össztársadalmi" erőfeszítéssel foglalkozna csevegő, könnyed hangnemben; mintegy a tanuló-vezető felületen szemszögéből nézve. Hiszen az autótiskolára járó nehezen képes a KRESZ-ben többet látni, mint szabályok iskolás megtanulását és szubjektív módon alábecsüli a közlekedéssel járó veszélyeket. Nem képes belátni, hogy apró hibák, szabálytalanságok szinte törvényszerűen vezetnek egy későbbi balesethez; nincs közlekedési morálja.

A film utolsó harmada egy közlekedési baleset megrázó pillanataival fordítaná át ezt a "könnyed" szemszöget kemellyá.

Megéreztetve, hogy a közlekedésben való részvétel egyben morális felelősséget jelent és a KRESZ szabályainak szubjektív inderu megsértése erkölcsi véttség a többi közlekedővel szemben. A film célja ezt a közlekedési felelősséget élményszerűen érzékeltetni.

A film szerkezetében az autóvezetés egyéni megtanulása az alábbi módon kapcsolódna össze a motorizáció "össztársadalmi" erőfeszítésével és a közlekedési balesettel :

1. FŐCIM ALÁ.

Hatalmas útépitőgép teríti az új autópálya burkolatát.

2. KÉPESSÉGVIZSGÁLAT.

Mozgó laboratóriumak berendezett speciális Ikarus-buszban folyik a leendő gépjárművezetők vizsgálata.

Figyelem és reakcióidő mérések, szenzométeres, mozgás-összerendezés vizsgálatok és végül egy tesztvizsgálat a személyiség megítélésére.

Amíg a műszeres vizsgálatok az alapvető vezetési képességekre adnak felvilágosítást, addig a teszt-vizsgálatból bizonyos fokig arra is következtetni lehet, hogyan fog a vizsgázó konfliktus helyzetben viselkedni :szorongva, pánikba esve vagy éppen agresszív módon stb.

Persze maga a vizsgálat is konfliktus-helyzetet jelent. A várakozók sok mindent elárulnak magukról magatartásukkal. Felismerhető a belső feszültség izgatott fecsegésben, arrogáns érdeklődésben, szájrágásban, önmérsztő járkálásban stb.

Sokszor még az is leolvasható, hogy ki miért szeretne kecsit vezetni :

... felfekezett, fiatalos életérzések, izgalom-élmények keresése ...

... a kikapcsolódás lehetősége egy hétvégi kirándulásban, családdal, ismerősökkel; sátrverés, horgászás ...

... a magánélet eszköze, udvarlási lehetőség ...

... és státusz-szimbólum : kiszállás a kecsiből a hivatal előtt ...

Csupa szép illúzió ; még hiányzik a veszélytudat és az ezzel kapcsolatos társadalmi felelőség tudata is.

3. A KRESZ.

A Tanintézet előadja a jelzőtáblákat, útburkolati jeleket, az áthaladási elsőség és az előzés szabályait magyarázza a tanfolyam hallgatóinak.

Vannak, akik figyelnek; mások unatkoznak, mással foglalkoznak ... mint egy iskolában.

Persze, amíg az oktatás folyik, máshel is készülődnek és dolgoznak, hogy az új autósok, motorosok, teherautósok majdan közlekedni tudjanak : / - közbevágva az oktatással párhuzamosan - /

... Jelzőtáblákat állítanak fel az új útra ...

... Utburkolati jeleket fest fel egy gép ...

... Fergalemirányító lámpákat szerelnek és kipróbálják a kapcsolást irányító automata "elektromos agyat" ...

... Bírósági tárgyaló-termet takarítanak, törvénykönyvet készítenek a pulpitusra ...

4. Műszaki ismeretek.

Oktatás az Autóklub barkácsműhelyében. Nő és férfi hallgatók gyertyát cserélnek, alapjáratot állítanak be, tömlőt szerelnek és biztonsági hevedert csatolnak magukra.

Ezalatt : / - párhuzamosan közbevágva - /

... Már szerelik az új benzintöltő állomást ...

... Befejezés előtt áll az új autós metell ...

... Készülődnek a "sárga angyal" műszaki mentőkecsik ...

5. GYAKORLATI OKTATÁS.

Dokument-felvételek a kezdő vezetők vezetési gyakorlatáról.

Sebességváltás, megállás jelnél, kanyarodás, tolatás, parkírozás és elindulás gikszerei és sikerei ... és az első - lélegzetállítónak érzett - részvétel a fergalomban.

Eközben pedig : / - párhuzamosan közbevágva - /

... Végeláthatatlan szállítmányokban érkeznek az országba az autók. Többemeletes vasuti szállítmányok gördülnek méltóságteljesen. Csak sejteni lehet a karosszéria csillegését a vastag korrózió-gátló zsírréteg alatt. Trabantok, Skodák, Moszkvicsek, Wartburgok, Zsigulik ...

... A határon ellenőrzés, könyvelés, más nyomatávu vasuti alvázra való átrakás ...

... A végállomáson legördülés a vagonokról , vagy daruval leemelés ...

... Beállítás a hatalmas raktár térség ezernyi átadásra váró kecsija közé ...

6. Vizsga és kecsiátvétel.

Dokument-felvételek KRESZ - műszaki - gyakorlati vezetés vizsgákból.

Dokument-felvételek kecsiátvételtől ...

... és az új kecsik babusgatásáról : messák, szappanesszák, mindenféle díszekkel és műtyűrökkel aggatják tele.

Ezalatt a térsadalm is felkészült már az új autók és meterek fogadására :

... Benzinkutas figyel a vadonatúj kút üvegablaka mögül ...

...Közlekedési rendőr fehér vászonghengert húz a karjára ...

... Sebességellenőrző radares kecsi műszaki ellenőrzését végzik ...

... A bíróság vonul be a tárgyaló terembe ...

... Modern "guruló operációs kecsit" takarítanak, mítósök öltöznek fehérbe ...

7. A KÖZLEKEDÉS.

És folyik a közlekedés tereken, hiden, autópályán.

"Sárga angyal" kecsik kapnak eligazítást, futnak ki különböző irányekba. A mentő-kecsik is készenlétben várakoznak.

A legforgalmasabb csomópontoknál / pl. M/1 út terkelata / közlekedés-rendészeti ügyelet áll készenlétben, vagy éppen intézkedik.

És dolgozik a sebességellenőrző radáros kecsi is .

Fotó rögzíti a megengedett sebességet túllépőkecsit a rendszám-mal és a műszerállással, ami a sebességet mutatja.

Fotók és fotók : 80 km. az Üllői úton ... rohanás a "zebrán" ... közveszélyes előzés ... és egy "T" betűs tanuló-vezető 25 km-s csúszása a körúton ... stb.

Majd fék-csikorgás, csattanás hangja, sziréna-vijjogás ...

A megmerevedett forgalomban csak a fehér mentőautó rohan.

8. Egy közlekedési baleset.

Dokument-felvételek egy közlekedési balesetről, a lehető legrövidebb idővel a megtörténte után./A felvétel kerülne a felelős, vagy gyanúsított lefilmezését, hogy jogi nehézségek a jelenet forgalmazásánál ne merüljön fel./

A jelenet célja:a baleseti veszély tudatosítása érzelmileg átélhetően ... a vétlen résztvevők arcán, magatartásán; az áldozaton, a kecsi-rencsen stb.

Megjegyzés:

A film forgatása során legelőször a közlekedési balesetet kellene

lefilmezni. Egyrészt csak megrázó, drámai hatású baleset felelne meg a film céljára; másrészt ha sikerül egy ilyet megfelelően rögzíteni, ennek körülményei és részletei visszamenőleg befolyásolják a film szerkezetét.

P1 :

Ha a közlekedési baleset előzésből következett be, úgy a KRESZ-
oktatásnál, gyakorlati vezetés oktatásnál és vizsgáknál elsősorban az előzéssel kapcsolatos problémákat kell lefertatni... stb.

9. VÉGE-MONTÁZS.

Megérkeznek a mentők, elviszik a sebesültet. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

A közlekedés rendészet helyszínel.

A közlekedés pedig folyik tovább. Néha fel-feltűnik egy "T"
betűs kezdővezető; rendszerint óvatosan a forgalom szélén halad-
va, lassan és szorogva.

Közbevágva párhuzamosan a baleset jogi lezárása : bírósági
tárgyaláson a szakértő helyszínrajz alapján ismerteti a baleset
lefolyását.

x x x x x

Budapest, 1972 július 24.